
GEZINSAANPAK IN NIJKERK: "DIT KAN EEN GROOT EFFECT HEBBEN"

Interview

Laatst bijgewerkt: 6 oktober 2020

(<https://www.bibliotheeknetwerk.nl/interview/gezinsaanpak-in-nijkerk-dit-kan-een-groot-effect-hebben>)

Danny Pennings is coördinator van het Taalhuis op School bij het Taalhuis van de gemeente Nijkerk, dat een samenwerking is tussen bibliotheek, welzijnsorganisatie Sigma en gemeente Nijkerk.

Danny: "Dit project vindt plaats binnen de school, en bestaat uit het geven van taalondersteuning door taalvrijwilligers aan ouders. De taalvrijwilligers werven we voornamelijk via de school. Als zij zich hebben aangemeld, kunnen de deelnemers starten. Dat zijn ook ouders van de kinderen op de school. Na zo'n oproep willen meestal 2 of 3 ouders helpen als taalvrijwilliger. Er zijn nu zo'n 23 deelnemers, verdeeld over 4 scholen. Dit zijn vaste deelnemers, al is er verloop."

Het zijn nu alleen nog NT2-ouders, die met taalvrijwilligers in groepjes werken."

NT2-ouders doorverwijzen

"NT2-ouders zijn makkelijk vindbaar. Voor NT1-ouders is er onder andere TaalPret, een combinatie van BoekenPret en het Taalhuis op School. De leerlingen krijgen van school een boek mee naar huis met een speel-/ontdekboekje dat op thuis is gericht. De leerkracht gaat er op school ook mee aan de slag en onderzoekt wat er thuis gebeurt. Zij vraagt wat ze ermee gedaan hebben en of ze met hun ouders uit het boekje hebben gewerkt. Dit gebeurt meerdere keren per jaar en geeft leerkrachten een beeld welke

gezinnen er wel of niet iets mee doen. Dat biedt aanknopingspunten om met ouders in gesprek te gaan. Bij NT2 is dat niet moeilijk en levert het doorverwijzingen op, bijvoorbeeld naar het Taalhuis op School of de VoorleesExpress."

NT1-ouders motiveren

"De NT1-groep laaggeletterde ouders is dubbel zo groot als de NT2-groep en lastiger te vinden. Je kunt beide groepen ook niet combineren bij taalondersteuning. Voor NT1'ers ligt het te gevoelig om zich te laten ondersteunen door hun 'eigen' school. Daarom bieden we een andere locatie. Dat het moeilijk is om deze mensen te vinden, komt ook doordat scholen een drempel ervaren om ouders aan te spreken. De scholen moeten de ouders mobiliseren, zij mogen hun gegevens niet aan mij doorgeven. L&S heeft een [e-learning \(https://www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/e-learning-aanpak-van-laaggeletterdheid\)](https://www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/e-learning-aanpak-van-laaggeletterdheid) voor scholen; het wisselt per school of ze de handvatten gebruiken. Soms zijn ze angstig voor werkdruk. Ik benadruk altijd dat ik hen juist kom ontlasten: ouders gaan jullie nieuwsbrief beter begrijpen, raken meer betrokken en kunnen hun kind beter helpen. Dat herkennen de scholen met een Taalhuis op School ook.

Ook wij geven de scholen handvatten om NT1-ouders te motiveren. Lukt dat, dan komen zij uiteindelijk bij mij. Dan zullen we samen bekijken wat iemand specifiek nodig heeft en kiezen we 1-op-1 begeleiding door een vrijwilliger. Het kan gaan om handvatten bij voorlezen aan hun kind of hoe ze hun kind kunnen begeleiden bij het huiswerk maken."

(Tekst loopt door onder de afbeelding)

Uitspraken van deelnemers

Zomerschool

“Het is lastig om op school uitleg te mogen geven aan het hele team. Dat is bij 1 van de 4 scholen wél gelukt. In juni benaderde de directeur van deze school mij over de Zomerschool (<https://nijkerk.nieuws.nl/nieuws/146253/zomerschool-nijkerk-begint/>), bedoeld om kinderen bij te spijkeren (https://www.youtube.com/watch?v=gYQIXP_zsr8). Hij wilde hiervoor geld aanvragen en met ons samenwerken, heel prettig. Ook ouders waren hier een ochtend per week welkom voor taalondersteuning. Mede vanwege corona was het bereik minder dan gehoopt. Er kwamen weinig

ouders, en vooral degenen die we al eerder zagen. De drempel bleek erg hoog. Ouders rechtstreeks aanspreken, door mensen die zij al kennen, werkt beter dan benaderen vanaf een afstand. We kijken hoe dit effectiever kan.

Voor de kinderen is de Zomerschool goed uitgekapt. Zij zijn behalve door geschoolde leerkrachten ook begeleid door vrijwilligers, vaak gepensioneerden met een onderwijsachtergrond. Deze mensen zien de waarde en zijn enthousiast. We bezien nu of dit het hele jaar kan: kinderen laten oefenen met taal en ouders ontzorgen. Ik denk dat het haalbaar is en een groot effect kan hebben. Mijn persoonlijke mening is dat als we ons alleen op de ouders richten, we niet de winst halen die nodig is voor de lange termijn. Uiteindelijk blijft er dan een groep 18-jarigen van school komen die laaggeletterd is en niet meer bereikbaar is. We moeten ze dus daarvóór bereiken."

Wereld te winnen

"Door Corona ontdekte de directeur hoeveel gezinnen thuis geen computer hebben en hoeveel ouders hun kinderen niet kunnen begeleiden. Dat inzicht hadden bibliotheek en Taalhuis al. De bestuurder van de scholenvereniging van deze school, constateerde dat er een wereld te winnen is. Veel informatie over de lagere vaardigheden van een bepaalde groep ouders hoorde hij voor het eerst. Hij erkent dat er veel kennis is bij de bibliotheek en vindt dat we het breder moeten trekken. De komende maanden bespreken we hoe we deze kennis verder kunnen verspreiden naar andere scholen en zo met meer scholen kunnen samenwerken."

Vervolgstap naar hulp

"Verder zijn we met de gemeente bezig om organisaties als toeleiders te stimuleren, vooral als medewerkers bij mensen thuis komen. Vaak spelen er schulden of psychosociale problemen, en daar kunnen verbanden zijn met laaggeletterdheid. Het contact kan een vervolgstap naar hulp zijn. We hebben bepaald wat we willen doen en hiervoor nodig hebben."

Interview door Karin Ottenhoff
oktober 2020